

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. sausio 4 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukaviniienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2022 m. gruodžio 21 d. paduotu atsakovės **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 6 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio mokėjimą,

nustatė:

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. spalio 6 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. kovo 24 d. sprendimą, kuriuo tenkinus ieškinį panaikintas atsakovės išduotas leidimas rekonstruoti statinį dėl neįrengtos pastogės.

Kasaciniu skundu atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 6 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. kovo 24 d. sprendimą, ir priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti.

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Bylą nagrinėję teismai netinkamai plečiamai aiškino ir taikė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – LR SI) 27 straipsnio 8 dalį, dėl to atsakovei buvo sukurtos naujos, įstatyme nenumatytos pareigos sprendžiant dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo papildomai vertinti, ar pateiktas ir nenuginčytas statinio bendraturčio rašytinis sutikimas iš tiesų atitinka tikrąją to bendraturčio valią dėl planuojamų vykdyti statybos darbų. Be kitų LR SI 27 straipsnio 5 dalyje nurodytų dokumentų, statybą leidžiančiam dokumentui gauti turi būti pateiktas statinio (jo dalies) bendraturčių rašytinis sutikimas. LR SI ir Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statyba? leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdyimas. Savavališkos statybos padarinių? s?alinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą? leidžiantį dokumentą? padarinių? s?alinimas“ įpareigoja atsakovę patikrinti, ar statytojas pateikė visus įstatyme numatytus pateikti dokumentus, įskaitant bendraturčių sutikimus, statybą leidžiančio dokumento išdavimui. Jokių kitokių pareigų, susijusių su bendraturčių sutikimo vertinimu teisės aktai atsakovei nenumato. Atsakovei buvo pateiktas ieškovo rašytinis sutikimas dėl pastato rekonstrukcijos. Vis dėl to teismai sprendė, kad ieškovo buvo minimas rašytiniu sutikimu iš tiesų nepritarė daliai bendrovės (statytojos) planuojamų atlikti statybos darbų, kadangi balsavimo biuletenyje buvo suformuluoti du atskiri klausimai ir ieškovas pritarė tik pirmajam. Tačiau teismai nepaaikškino, koku įstatymo pagrindu atsakovė turėjo atsisakyti išduoti leidimą.
2. Teismai sukūrė naują, neegzistuojančią procedūrą statybą leidžiančio dokumento išdavimo procese, kuomet bendraturtis, nenuginčijęs savo duoto rašytinio sutikimo statybos darbams, pateikia atsakovei raštą dėl nepritarimo statybos darbams iki leidimo išdavimo ir atsakovė privalo tokį „nesutikimą“ vertinti, nors prieš tai bendraturčio duotas rašytinis sutikimas yra galiojantis. Tokia procedūra įstatyme nėra nustatyta, o atsakovė įpareigota vertinti tik statytojo pateiktą rašytinį bendraturčio sutikimą, pateiktą pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – LR CK) 4.85 straipsnyje nustatytą tvarką. Toks bendraturčio sutikimas gali būti ginčijamas LR CK 4.85 straipsnio 9 dalyje nustatytais terminais ir negali būti „paneigtas“ kitokia tvarka. Atsakovė neturėjo įstatyminės pareigos vertinti ieškovo-bendraturčio balsavimo biuletenio klausimų tinkamumo ir korektiškumo, „tikrosios“ ieškovo valios nagrinėjama klausimais, kadangi atsakovei buvo pateiktas rašytinis ieškovo sutikimas ir tik tokį faktą atsakovė privalėjo įvertinti, sprendama dėl leidimo išdavimo. Atsakovė neturi įstatyminės pareigos spręsti dėl ieškovo duoto rašytinio sutikimo teisėtumo ir ieškovo „tikrosios valios“ – atsakovė turėjo pareigą įvertinti, ar toks sutikimas yra rašytinės formos ir yra galiojantis leidimo išdavimo metu, kas ir buvo padaryta.
3. Teismai netinkamai aiškino ir taikė LR SI 27 straipsnio 5 dalies 7 ir 8 punktus, paneigdami statytojo pareigą pateikti tinkamus bendraturčių sutikimus atsakovei ir perkeldami visą atsakomybę dėl rašytinio bendraturčio sutikimo, kurio pagrindu buvo išduotas leidimas, ydingumo būtent suklaidintai atsakovei, o ne bendrovei (statytojai), kuri nevykdė įstatyminės pareigos pateikti tinkamą bendraturčio sutikimą. Atsakovė negali būti laikoma atsakinga dėl to, kad bendrovė, kaip nurodė teismai, nekorektiškai suformulavo balsavimo biuletenio klausimus, dėl ko galimai buvo iškraipyta ieškovo (bendraturčio) valia dėl planuojamų atlikti statybos darbų. Teismai sukūrė atsakovei pareigas statybą leidžiančio dokumento išdavimo procese, kurių nėra įstatyme. Jei ieškovo-bendraturčio balsavimo biuletenyje buvo netinkamai suformuluoti klausimai dėl rašytinio sutikimo pateikimo, ir bendrovė kaip statytoja neįvykdė

pareigos pateikti atsakovei tinkamą bendraturčio rašytinį sutikimą, tai visos neigiamos pasekmės dėl to turėtų atitekti būtent bendrovei, o ne atsakovei, išdavusiai leidimą. Atsakovė negali būti laikoma atsakinga už tai, kad vienas bendraturtis netinkamai suformulavo biuletenio klausimą, o kitas bendraturtis juos nevisiškai suprato ar buvo jų suklaidintas.

4. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje taip pat pripažįstama, kad būsimos statybos (rekonstrukcijos, remonto) planų atskleidimu kitiems bendraturčiams pripažįstamas tinkamo projekcinio pasiūlymo, kurio tikslas – išreikšti projektuojamo statinio architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių idėją, pateikimas. Informacija bendraturčiui išsamiausiai atskleidžiama pateikiant statinio projektą, tačiau ji gali būti pateikta ir projekcinio pasiūlymo forma arba kitais būdais, jeigu jie yra pakankamai informatyvūs ir išsamūs (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-680/2013](#), 2018 m. sausio 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-107-248/2018](#)). Byloje nenustatyta, kad ieškovas nebuvo tinkamai, iki balsavimo supažindintas su planuojamais statybos darbais. Ieškovas, praėjus metams po rašytinio sutikimo, pateikė atsakovei raštą, kuriuo jis nurodė nesutinkantis su bendrovės parengtu rekonstrukcijos projektu. Įstatymas nenumato tokios bendraturčio pateikto rašytinio sutikimo atšaukimo ar paneigimo tvarkos, pateikiant paprastos formos raštą atsakovei.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai). Kadangi atsisakoma priimti skundą, tai prašymas atidėti žyminio mokesčio mokėjimą nenagrinėtinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos

Goda Ambrašaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Sigita Rudėnaitė